

Martinus

A Szombathelyi Egyházmegye havilapja

XV. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

2022. OKTÓBER

ÁRA: 250 Ft

www.martinus.hu

Isten hozta Érsek atya!

Jó lenne, ha elkezdenénk buzgón és hittel imádkozni

Több mint negyedévszázados távollét után idén nyáron hazatért a Szombathelyi Egyházmegyébe Márfi Gyula atya, nyugalmazott veszprémi érsek. Idejét most sem csak pihenéssel tölti, hiszen rengeteg helyre hívják pl. szentmisét bemutatni. Beszélgetésünkben elsősorban arra kértük, hogy adjon útmutatást ezekben a zavaros és félelemmel teli időszakokban, miként adhatjuk át a krisztusi reményt, örömet a világnak.

Érsek atya! Köszöntjük újra egyházmegyénkben. Milyen érzés újra itthon lenni?

Minden rosszban van valami jó. A Covid járvány alatt sok szabadidőm volt. Akkor meg tudtam írni egy könyvet az iszlám-ról. Most, hogy el kellett hagynom Veszprémet, abban az a jó, hogy visszajöhöttem Szombathelyre, ahol 17 évet töltöttem. Igaz, ennek első része nekem kinszenvedés volt, mert irodai munkára voltam kárhoztatva. Konkoly püspök atya ideje alatt azonban már intenzív lelkipásztori munkát is végeztem. Az egyházmegyei teológiai tanfolyamon pl. alapvető hittant tanítottam. A keresztény családi életre felkészítő tanfolyamot tulajdonképpen én vezettem. Konkoly püspök atyával megírtunk egy vázlatot, kb. 21 órának a vázlatait, és azokat jórészt én adtam le. És sokszor jó hatást sikerült elérni. Tegnap este pl. találkoztam egy fiatalemberrel, aki azt mondta, hogy azután lett elsőáldozó, bérházas, hogy egy ilyen tanfolyamon részt vett, amit akkor az Eölbey-házban vagy a régi Szeminárium-ban tartottunk. Találkozhattam régi ismerősökkel is. Nemrég 25-en jöttünk össze a Püspöki Palota tanácskozótermében, olyan emberekkel, akik annak idején fiatalok voltak vagy ifjú házaspárok. Ma pedig már többen közülük nagyszülők. Szóval van jó abban, hogy Szombathelyre visszajöttem.

Beszélgetésünk apropóját az adja, hogy a Covid járvány, a közelünkben zajló háború és annak hatásai miatt is érezhetően sok a feszültség a világban, az emberekben. Miközben mindez érthető, mégis fel kell tennünk a kérdést, hogy ezek szerint mi kereszténynek nem tudunk reményt adni a világnak? Nem elég jó a keresztény tanúságtételünk? Nem vagyunk elég jó példák a Krisztus-követésben akár magunk, akár családjaink révén, ami miatt nem tudunk több embert elvezetni Krisztushoz, és békét teremteni a világban?

Erre nem tudunk egyértelmű választ adni, hiszen pl. keresztényüldözések, járványok akkor is voltak, amikor a keresztények komolyan vették a hitüket. Szenvedniük akkor is kellett. De biztos, hogy sok bajnak mi vagyunk az okai. A

Covid járványt is tekinthetjük egy isteni büntetésnek, bármennyire ódivatúnak is hangozzék ez, tekinthetjük olyan büntetésnek, ami azért ért bennünket, mert elhagytuk a hitünket. Európában, sajnos, megrendült a hit, én legalábbis ezt látom. Azt szoktam mondani: elszakadt a szeretet a hittől. Ezelőtt 6 évvel jártam Stuttgartban és környékén. Tempfli Imre volt akkor a magyarok lelkipásztora. Elmondtam három misét és prédikáltam arról, hogy Jézus valóban feltámadt és van mennyország, ahová – remélhetjük – mi is el fogunk jutni. És utána mondta az atya: jó, hogy én erről beszéltem, különösképpen azért, mert ez már itt nem érdekel senkit. A német protestáns egyházakban van ateista lelkész. A katolikus hívek között, de lelkipásztorok között is, vannak, akik lefokozzák az egyházat népijelíté intézménnyé. Az, hogy Jézus megszületett-e vagy sem, az nem számít, a lényeg, hogy benned szülessen meg, mondják. Feltámadt Jézus vagy sem? Nem fontos, a lényeg, hogy benned támadjon fel. Van-e mennyország vagy nincs? Nem számít, a fontos, hogy te teremtsd meg a mennyországot a saját környezetedben. Szóval ez már tiszta ateista beszéd. Miután a szeretet elszakadt a hittől, vakvágányra fut. Én tisztelen és szeretem a homoszexuálisokat, leszbikusokat is, nem ítélem meg őket. A Jóisten joga, hogy ítélkezzen mindannyiunk felett, nem tudjuk, ki miért olyan, amilyen. De hogy kultuszt teremtsünk nekik, hogy megáldják egyes katolikus lelkipásztorok az ő házasságukat is, vagy akár az élettársi kapcsolatban élőket, ezt katasztrófának tartom, mert ez által az erkölcsi élet alapjait megrendítjük. A hittől ez a szeretet elszakadt. És ez vezet oda, hogy a gyerekeknek is mindent megengedünk. Ha valaki nem szeret imádkozni, misére járni, ne erőltessük, mert szeretjük, mondják sokan. És talán ennek a túl laza és elfajzott vallásosság-nak a büntetése a Covid járvány és a háború is. Ez merészség tűnik, de nem lehet kizárni, hiszen minden összefügg minden-nel. És az aggodalmaskodás, hogy nem betegszünk-e meg, nem halunk-e bele, vagy nem kerülünk-e háborús övezetbe, vagy a háború gazdasági következménye-it hogyan fogjuk átvészelni, önmagában nem használ semmit. Jó lenne, ha elkez-

denénk buzgón és hittel imádkozni. És a hittel együtt felébreszteni lelkünkben a reményt, amely ugyanolyan fontos erény, mint a hit. Azt, hogy jobbra fordul majd Európa sorsa, azt is remélnünk kell, és ezzel a reménnyel eltelve kell imádkoznunk, vezekelnünk, önmegtagadást végeznünk, böjtölnünk. De mindent mértékkel. És akkor remélhetjük, hogy megújul, megfiatalodik a mi öreg Európánk.

Ha az út ilyen biztos, a recept ilyen egyszerű – böjt, ima, szentmise, szentségek –, miért olyan nehéz ezen az úton járni?

Gyarló az ember, egyrészt ezért. Másrészt pedig kereszténynek lenni nem könnyű. Krisztus is kemény követelményeket támaszt. Aki nem veszi fel minden nap a keresztjét, az nem lehet az én tanítványom, mondja egy alkalommal. Vannak költői túlzások, mint pl. amikor azt mondja, hogy aki nem gyűlöli apját, anyját, fivéreit, nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet az én tanítványom. Nyilván ez túlzó mondás, de benne van, hogy ütközés esetén Jézus akaratát előnyben kell részesítenünk önmagunk és még a legkedvesebb hozzátartozónk akaratával szemben is. Morus Tamás is kitarzott amellett a véleménye mellett, hogy VIII. Henrik angol király törvénytelen házasságát nem szentesíti, még ha ez az életébe került is. Vagy Szent Perpétuáról olvashattuk, hogy az édesapja arra kérte, tagadja meg a hitét. Nem tette. De hogy egy közeli példát hozzak: Esterházy János, aki sokat fáradt, hogy a magyarok, lengyelek, szlovákok, zsidók jogait védelmezze. Egyedül Ő nem szavazta meg a zsidótörvényt 1942-ben a pozsonyi parlamentben. Ő volt az első, aki kimondta, hogy a katyini mészárlást a szovjetek hajtották végre. Emiatt került előbb szovjet, majd szlovák börtönbe, ahol meg is halt. Szóval kereszténynek lenni néha nehéz, még a saját kívánságainkat is meg kell néha tagadnunk. De ha valaki át tudja adni magát Krisztusnak, és őt elfogadja Urának, testvérének, annak az élete könnyebbé válik, és könnyebb lesz számára a hit szabályai szerint élni. Az életszentség útja nehéz. De ma is nagy szükség volna olyan szentekre, mint voltak a 13. században pl. Szent Ferenc, Szent Antal, Szent Klára, Szent Erzsébet, Szent Domonkos és a többiek, akik a de-

kadens fázisába jutott egyházat emelkedő pályára állították. Vagy a 16. század második felében a jezsuiták pl. Szent Ignác, Xavéri Szent Ferenc, a megújított karmelita rend – Nagy Szent Teréz, Keresztes Szent János és társaik. Most is csak ebben reménykedhetünk, hogy jönnek ilyen szentek. De értük imádkoznunk kell, ezért nekünk is kell valamit tennünk. Nem lehet azt várni, hogy mindent ingyen kapjunk. Ha tudatosítjuk is, hogy hanyatló korban élünk, bízunk kell abban, hogy lesz egy emelkedő kor is. Mindannyiunknak komolyabban kellene imádkoznunk, legyőzve emberi gyengeségeinket, kérve a Szentlélek megerősítő és megvilágosító kegyelmét.

A világunk újraevangelizálására lenne szükség éppen a mi tanúságtételünk által?

Igen. Váci Mihály írta a kommunista időszak közepe táján Hű lázadás című versében:

*„Míg új világtörvény fojt és ölel,
s új termést hoztak a volt igazságok;
a dolgok zsarnok uralma jön el,
s nincsenek próféták, se messiások.”*

Nekünk azért kell imádkoznunk, hogy a dolgok zsarnoki uralmát a Lélek uralma váltsa fel. Ne zsarnokok uralkodjanak felettünk, se rasszista, se globalista, se ateista vagy muszlim típusú diktatórikus rendszerek, hanem egy keresztény világ köszöntson ránk.

Azt látjuk, hogy az emberekben van nyitottság a spiritualitás iránt. Sok a jóga hirdetés, a napi horoszkóp, ezoterikus írárok. Olyan mintha ez az út nyerne teret ahelyett, hogy úgy fordulnának Isten felé az emberek, ahogy ezt mi, keresztények hirdetjük. Ez egy kudarc a mi számunkra, amiből ezekben a nehéz időszakokban tanulnunk kellene, szentekké válnunk, hogy eredményes legyen a tanúságtételünk?

Én tapasztaltam a megújulás jeleit Egyházunkon belül is. Pl. sok útszéli keresztet hoznak rendbe, egykori elfeledett búcsújáróhelyeket keresnek fel egyre többen, és a zarándoklatokon is sokan vesznek részt. Vagy ha az Eucharisztikus Világkongresszuson gondolunk: a szombat esti fáklyás körmenetre, a Szentatya fogadására, a szentmisére – csodálatos volt. Ezeket látva mondtam akkor, hogy talán nem állunk olyan rosszul, mint ahogy én gondoltam. Eszembe jut Illés próféta története, aki elmenekül Acháb király elől egy barlangba, és azt mondja az Úrnak: „Oltáraidat lerombolták, prófétáidat kardélre hányták, egyedül én maradtam meg, és nekem is az életemre törnek. Jobb nekem meghalnom, mint élnem.” De az Úr válaszol: „Megtartottam magamnak 7000 férfit, akik nem csókolnak kezét Baál istennek és nem hajtának térdet a bálványistenek előtt.” Kiderült, hogy a próféta túl negatívan látta a helyzetet. Lehet, hogy mi is negatívabban látjuk a

mostani helyzetet, mint amilyen valójában. De imádkoznunk kell, hogy legyenek szerzetesi-papi hivatások, szép családok. A kettő nem áll egymással ellentétben, hanem kiegészíti egymást. Egyik a másik nélkül nem működhet. Amíg nyüzsgöttek az apácák, voltak gyerekek, szép családok. Akkor lenne Magyarországon is egy megújulás, ha lenne több szerzetesi-papi hivatás, és szép családok. Jó, hogy az állam támogatja a gyermekvállalást, de most megállt a fejlődés ezen a téren. Érsekként láttam, volt olyan öt év, amikor megduplázódott a házasságkötések száma. Csak anyagi támogatástól nem várhatjuk a fellendülést, kell a Szentlélek által inspirált lélek is.

Október a Szűzanya hónapja, aki a jelenésekben is azt kéri: higgyünk Krisztusban, térjünk meg hozzá és imádkozunk még buzgóbban. Miért fontos az Ő jelenléte a mi életünkben?

Ha csak a három elismert és ünnepnapokkal övezett Mária jelenést vesszük – Guadalupe, Lourdes, Fatima – a bánat, a megtérés voltak az alapvető követelmények. Nekünk ezeket komolyan kell vennünk. Fontos lenne, hogy mi katolikusok komolyan vegyük a Mária tiszteletet, és bízunk az Ő közbejárásának eredményességében.

Takarékoskodni kell – A plébániák is készülnek az energiaválságra

Az elmúlt hetekben mindannyian próbáltunk utána számolni, hogy a megváltozott energiaköltségek hogyan is érintenek minket. A plébániák is ment/megy a fejtörés: vajon mennyivel lesz több a villanyszámla, a gázzámla? Hogyan és mit lehet ebben a helyzetben tenni, hogy a költségek ne növekedjenek elviselhetetlen szintre? Haller László toronyi és Heiter Róbert Gottfried szepetneki plébánosokat kérdeztük a lehetőségeikről.

A Toronyi Plébániához négy templom tartozik, ezek nem túl nagyok, ami a mostani helyzetben előny. Toronyban és Sében gázfűtés van, Bucsuban és Dozmaton hőtárolós kályhák adják a meleget a templomokban, mondta beszélgetésünk elején Haller László toronyi plébános. Toronyban és Sében a gázkazánok kb. 8-9 fokos temperáló hőmérsékletet biztosítottak azokban az időszakokban, amikor nem voltak szertartások a templomokban. A szentmisékre kb. 11 fokra melegítették az épületeket. Ez az egyik, amin változtattunk ebben a két templomban, mondta Haller László.

- A híveknek is elmondtam, hogy pár fokkal vissza kell vennünk a fűtésből, hogy spórolni tudjunk. Bucsuban és Dozmaton hőtárolós kályhák beszerelését engedélyezte a műemléki hatóság. Erről tudni kell, hogy folyamatosan működtetni kell ahhoz, hogy a benne lévő hőtároló kövek

melegek legyenek és aztán egy szellőztető továbbítja a hőt az épületbe. De ezeknek nagy az energiaigényük. Az átalánydíjon már látjuk a változást. Bucsuban 48 ezer Ft volt az átalánydíj a villany esetében, amiben már a díszkivilágítás is benne van. Az elmúlt számla már 67 ezer Ft volt. Megegyeztünk a hívekkel, hogy Bucsuban és Dozmaton nem indítjuk be a fűtést, jobban fel kell öltözni a szertartásokra.

Haller László elárulta azt is, hogy a világítással is igyekeznek takarékoskodni. - Ezt úgy tudjuk megtenni, hogy a szertartásokon nem minden reflektort kapcsolunk fel, valamint a díszkivilágításokat – Toronyban és Dozmaton – egyelőre megszüntettük. Természetesen a nagyobb ünnepekkor majd kivilágítjuk újra a templomokat, de most ezzel is tudunk takarékoskodni. Toronyban a plébánia

udvarán lévő díszkivilágítást is lekapcsoltattam, mert bár szép, de viszi a pénzt. A lapunknak adott interjújában az atya elárulta azt is: számításai szerint, ha minden maradt volna a régiben és nem takarékoskodnának, akkor a perselypénz a rezsire menne el.

A híveket tájékoztatta a tervezett lépésekről, akikkel közösen keresik a megoldást a kialakult helyzetre.

- A hívek elfogadták a döntéseket. A jelenlegi helyzetet nem mi idéztük elő, nem tudunk mit tenni. Én sosem voltam az a típus, aki a kevés perselypénz miatt szólt, mindig megelégedtem azzal, amit adtak. Tudják a hívek, hogy vannak kiadások. Én mindig elmondom mennyi volt a bevétel, illetve mennyi volt a számlák összege. Azt gondolom, hogy a bölcsnek ennyi is elég. Elődömtől örökölttem az elsővasárnapi gyűjtést a templomokban, mely bölcs ötlet volt részéről. Kértem a híveket, hogy vegyék ezt most egy kicsit komolyabban, hiszen ezzel tudjuk kompenzálni az emelkedő kiadásokat.

Sokan megpróbálnak előremenekülni és korszerűsítéseket hajtanak végre. A Toronyi Plébánia templomait azonban az elmúlt években kívül-belül felújították: korszerűsítették többek között a villamoshálózatot, a fűtést. Így itt csak a használatukkal tudnak takarékoskodni, mondta az atya, aki elárulta: napelemek felszerelésén még nem gondolkodtak. És ez most túl nagy befektetést is igényelne a plébánia részéről.

Haller atyát arról is kérdeztem: vajon ez az időszak alkalmas lehet a hívek és az atyák közötti kapcsolat megerősítésére?

- A Római levélben azt olvassuk: „a Krisztust-szeretőknek minden a javukra válik.” Ez a nem várt helyzet megtaníthat minket arra, hogy jobban odafigyeljünk egymásra. Kb. 3000 hívő tartozik a plébániához. Az itt szolgált atyáknak megélhetési gondjai nem voltak a múltban sem. De fájó, hogy azt látom, a bevételeink jó része a számlák kifizetésére megy el. Én biztos vagyok abban, hogy itt nem lesznek gondok. A hívek mindig is szerették, tisztelték papjaikat.

A Szepetneki Plébániához szintén 4 filia tartozik: Szepetnek, Sormás, Eszteregnye, Nagykanizsa-Bajcsa. A legfiatalabb – és egyben korszerűbb templom – a nagykanizsa-bajcsai, mondta Heiter Róbert Gottfried szepetneki plébános. Az épület 27 éves, állapota az életkorának megfelelő. - Itt a világítással nincs gond, a szigeteléssel és a fűtéssel igen, mondta az atya. A Makovecz érzésű templomot nagy üvegfelületekkel, nem szigetelt földemmel építették. Így nyáron mindenkiről folyik a víz, télen viszont nagyon fázunk. Fűtést nem terveztek bele. Egy energiazabáló légbefúvó berendezést állítottak szolgálatba. Ez viszont pont idénre elromlott, javítani nem lehet. Így itt egy új, korszerű, energiatakarékos fűtési eszköz beszerzésén gondolkodunk. Az eszteregnyei és a sormási templomokban régi típusú villany padfűtés van beszerelve. Hatékonyak, az emberek szeretik, ezekkel nincs gond. Szepetneken ugyan a világítótéstekeket valamelyest korszerűsítették, a fűtést viszont hőtárolós villanykályhákkel oldották meg. Kettőnek kellett – volna – a templomot fűteniük, de a zajuk nagyobb volt, mint a hatékonyságuk.

Ha azt akartuk, hogy valami meleget lehessen érezni, akkor órákkal a mise előtt be kellett kapcsolni ezeket, és a mise előtt pedig ki, hogy a zajok ne zavarják a szertartást. Ezen felül nagy villanyszámát is termeltek. Miután megkaptam az első számlákat, amik már az én időmben kialakított miserend szerinti fogyasztásokat tükrözték, többszáz ezer forintot kellett ráfizetnünk a villanyra, gázra. Most ugyanis jóval több a szentmise és az egyéb szertartás, program, mint elődöm idejében. A korszerűsítést nekem úgy kellett megoldanom, hogy nagyobb bontást a szepetneki templomban nem tehettem, mivel pár éve festették újra, aranyozták a berendezést. A megoldást a fűtőfólia jelentette. Minden padra a párnák alá tudtuk ezeket elhelyezni. A fűtőszálak 60 fokra képesek melegíteni a fóliát. Kárt a párnákban nem tesznek, viszont kellemes hőérzetet adnak a híveknek. Mivel előre programozhatók a panelek, így mise előtt egy órával beindítjuk, utána pedig – a megadott időben – magától kikapcsol. És mivel szakaszolni is lehet, így hétköznapi pontként nem kell az egész templomban bekapcsolni a fűtést, hanem elég csak az

első sorokban. Így a hívek is egy helyre gyűlnek össze és nem szétszórtan ülnek a templomban.

Amikor az atyát arról kérdezem, hogy bejött-e a számításuk ezzel a fóliafűtéssel és sikerült-e faragni a kiadásokból, határozott igennel felelt.

- Pontos számokat nyilván még nem tudok mondani, de arányokat igen. A korábbi 50 ezer forintos átalánydíjhoz képest a 15 ezer forintot sem éri el a szepetneki templom fűtési és áramdíja, a megemelkedett használat ellenére sem. Tehát nekünk ez a korszerűsítés bevált. Ugyanezt a fűtést szeretném a bajcsai templomban is beszereltetni.

Arról, hogy az eszteregnyei vagy a sormási templomban szükséges-e további takarékoskodási intézkedéseket bevezetni Gottfried atya azt mondta: eddig is odafigyeltek az optimális üzemeltetésre. Igaz, hogy a korábbi évekhez képest többet használják a templomokat, így emelkedett is a fűtött és világított órák száma, de egyelőre nagyobb, drasztikusabb takarékoskodást nem lát indokoltnak. Ez köszönhető a modernebb, jobb berendezéseknek is.

És akkor a cikk végén térjünk vissza egy gondolat erejéig Toronyba, ahol Haller atya az interjúban megjegyezte: a kialakult helyzetet nem mi okoztuk, csak viseljük a következményeit. Jó lenne, ha a politikusok túllépnének gyarlóságaikon és az emberek érdekeit néznék. Imádkozunk hát ezért, és közben forduljunk egymás felé bizalommal teli szívvel.

A témával kapcsolatban megkérdeztük dr. Székely János megyéspüspököt is, arról érdeklődve, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia vagy az egyházmegye hogyan tudja segíteni a nehéz helyzetbe kerülő plébániákat.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia megkötötte a gázra vonatkozó keretszerződést az MVM-el. Az MVM több gesztust is tett az egyházak felé. Így ha az energiafogyasztásunk kevesebb, mint 25 %-al tér el a megrendelt mennyiségtől, akkor nem szükséges pótdíjat fizetnünk a különbözet után. Ez azt jelenti, hogy nagyon is érdemes lesz megpróbálni a lehető legtöbb gázt megspórolni az idei télen. A keretszerződés terveink szerint egy évre szól majd. Az árak azonban igen magasak lesznek a számunkra is, ugyanis a gázt az MVM a tőzsdéről kénytelen vásárolni, ahol a kegyetlen szabad verseny törvényei uralkodnak, a kereskedők és a nagytőke érdekei, azoké, akiknek csak a haszon maximalizálása számít.

A kormány ígéri, hogy az oktatási és a szociális intézmények felé egy bizonyos mértékig kompenzálja majd a megnövekedő energiatartozásokat, amennyiben ezek az intézmények csökkenteni tudják a gázfogyasztásukat. A templomok és közösségi házak számára ilyen kompenzációra nem lesz lehetőség.

Az egyházmegye a saját anyagi forrásaiból idén és jövőre jelentős összeget fordít a plébániák és más egyházi intézmények napelmeikkel, hőszivattyúkkal, vagy más energiatakarékos fűtési rendszerekkel való ellátására. Bízunk Isten gondviselő szeretetében, aki most is tenyerén tarja a világot, és mi is megteszünk minden tőlünk telhetőt plébániáinkért, híveinkért.

„Őr, meddig tart még az éj? Őr, meddig tart még az éj?”

Tisztelt Olvasó!

Az írásom címe Izajás próféta könyvének 21. fejezetéből való, ahol az isteni parancsra, a próféta által felállított őrt kérdezi a nép. Életünk nehéz helyzeteiben mi is ehhez hasonlót kérdezzünk a számunkra tekintélynek számító emberektől. A kérdés mindig jogos. Alig estünk túl a világjárványon, most meg szembesülünk kell a háborúval és az árak drágulásával. Ahogy a járvány idején, úgy most is jogos a kérdés, meddig tart még a megpróbáltatás, illetve mi jöhet még ezek után? Olvasva a híreket, egyre aggasztóbbak érkeznek. Érezzük a pénztárcánkon az élelmiszerek, energiahordozók, szolgáltatások drágulását és félő, hogy ez így fog menni még egy darabig. Csak Isten tudja, hogy mikor lesz vége? A háború az oka, egyszerűsítik le sokan. Jó lepel és takaró ez a többség által nem kívánt háború, de én hozzátenném még a spekulációt is.

Teljesen jogos az aggodalmunk. Ki tudjuk-e fizetni a rezsizsámlákat? Kibírjuk-e az előttünk álló hideg telet? Meg tudjuk-e fizetni a napi szinten felfelé kúszó élelmiszerárakat, szolgáltatásokat?

Talán az előttünk álló hónapok fogják megmutatni, hogy nem is éltünk eddig olyan rosszul. Ki az a próféta vagy tanult ember, akinek elhinnénk, hogy talán nem is ez volt az igazi életünk, hanem az, ami ezután jön.

Ha szétnézünk a világban, a mai napig jóléti társadalomban élünk hazánkban. Szent Pál apostol azt írja a Timóteushoz írt első levelében: „**Ha ennivalónk és ruhánk van, elégedjünk meg vele.**” Talán érezzük, hogy túltoltuk magunkat e Szent Pál-i minimumon. Nekünk már a megelégedettséghez ennyi nem elég: ruha és élelem. Ennél jóval többre vágyunk.

Eszembe jut Ferenc pápa mondata, amit 2020. március 27-én mondott a járvány tombolásának közepén az üres Szent Péter téren: „**Úgy gondoltuk, örökre egészségesek maradunk egy beteg világban.**” Kemény, de kijózanító szavak.

Reménykedjünk, hogy nem tart sokáig az éj. Imádkozzunk a békéért! Tartsunk össze, jobban figyeljünk egymásra, segítsük egymást!

Hívó keresztényeknek üzeni Szent Ágoston egyházatya: „**A hűséges keresztény élethez viszont nem csak az tartozik hozzá, hogy valaki megtegye a jót, hanem az is, hogy elviselje a rosszat.**”

Állhatatosságot a jóban, az összefogásban és a találékony szeretetben!

Haller László
Torony plébánosa

Vasárnapi gondolatok

2022.10.02. – ÉVKÖZI 27. VASÁRNAP
HAB 1,2-3; 2,2-4.

Meddig kell még, Uram, segítségért folyamodnom anélkül, hogy meghallgatnál? Hozzád kiáltanom: „Erőszak!” anélkül, hogy megszábadítanál?

Miért feded fel előttem a gonosztságot, és mutatod meg a nyomorúságot? Csupa fosztogatást, csupa rablást látok magam előtt; a vádaskodás és civakodás egyre fokozódik.

Az Úr is megszólalt, és ezt mondta: „Írd le a látomást, véd fel táblára, hogy könnyen olvasható legyen.

Mert ez a látomás a maga idejében beteljesedik és nem hiúsul meg; ha késik, csak várj, biztosan bekövetkezik, tévedhetetlenül.

Akinek nem igaz a lelke, az elbukik, de az igaz élni fog hűségéért.”

HÜSÉGGEL ÉS HITTEL A SÖTÉTSÉG IDEJÉN

A próféta látomásában sok nyomorúságot, viszályt, sötétséget lát. Az Isten nem kíméli meg őt se attól, hogy találkozzon a sokszor kemény valósággal. Mi is tapasztaljuk életünkben, számos alkalommal testközelből is, hogy mennyi rossz fa-

kadhat az emberi szívekből, illetve, hogy milyen törekény és sebezhető a létünk. Mit vár tőlünk ilyenkor az Isten? Azt, hogy minden kedvezőtlen körülmény ellenére hűségesek legyünk Hozzá és egymáshoz is, mert az igaz ember, ahogy olvastuk, élni fog hűségéért. Vagy, ahogy Arany János is megfogalmazta ezt az igazságot: „Embernek lenni mindég, minden körülményben.”

Az Isten nem vesz ki minket ebből a világból, hanem megerősít, támogat és vigasztal, hogy a hit zarándokaiként, reménnyel a szívünkben a kitartó szeretettel győzzünk le minden bajt és nehézséget.

2022.10.09. – ÉVKÖZI 28. VASÁRNAP
2 TIM 2,8-13.

Szeretett Fiam!

Ne felejtse, hogy Jézus Krisztus, Dávid sarja feltámadt a halálból. Erről szól evangéliumom, amelyért meghurcoltak, sőt mint valami gonosztevőt, még bilincsbe is vertek. De az Isten szava nincs megbilincselve. A választottakért tehát mindent eltűrök, hogy az örök dicsőségben ők is elnyerjék az üdvösséget Krisztus Jézusban. Igaz kijelentés ez: ha meghalunk vele, vele együtt élni is fogunk: ha tűrünk vele, vele

együtt uralkodni is fogunk. Ha azonban megtagadjuk őt, ő is megtagad minket, de ha mi hűtlenné válunk, ő hű marad, mert önmagát nem tagadhatja meg.

A GYŐZTES OLDALÁN

Pál apostol a fogságból a vértanúságra készülve írja lelki gyermekének, Timóteusnak, hogy Krisztus feltámadt a halálból. Ebben a nehéz élethelyzetben számára ennek az igazságnak különösen nagy jelentősége és aktualitása van.

Tulajdonképpen a mi életünk is ebben az igazságban gyökerezik: Krisztus feltámadt, az élet végérvényesen legyőzte a halált, a jó végérvényesen győzött a rossz fölött. Mitől kellene félnünk, ha Jézusnak, a Győztesnek az oldalán állunk?

Krisztus halálában és feltámadásában van mindnyájunk jövője. Ez pedig egy olyan jövő, amely halhatatlansággal teljes. Minden napunk, örömteli és fájdalmas pillanataink, életszakaszaink is ebbe a dicsőséges jövőbe vannak beágyazva.

2022.10.16. – ÉVKÖZI 29. VASÁRNAP
Lk 18, 1-8.

Abban az időben:

Példabeszédet mondott Jézus arról, hogy szüntelenül kell imádkozni és nem szabad belefáradni.

Így szólt: „Az egyik városban élt egy bíró, aki Istentől nem félt és embertől nem tartott. Élt abban a városban egy özvegyasszony is. Ez elment hozzá, és kérte: »Szolgáltass nekem igazságot ellenfelemmel szemben.«

A bíró egy ideig vonakodott, aztán mégis így szólt magában: »Noha Istentől nem félek, embertől nem tartok, de ez az özvegy annyira terhemre van, hogy igazságot szolgáltatok neki, mert a végén még nekem jön és megver.«

Az Úr így szólt: „Hallottátok, hogy mit mond az igazságtalan bíró. Vajon Isten nem szolgáltat igazságot választottjainak, akik éjjel-nappal hozzá folyamodnak? Talán megvárakoztatja őket? Mondom nektek, hamarosan igazságot szolgáltat nekik.

Csak az a kérdés, hogy amikor az Emberfia eljön, talál-e hitet a földön?».

HOGYAN IMÁDKOZZUNK?

Az imádság egyik kiindulópontja a feltétlen bizalom Istenben, aki szerető Atya. Ha még a példabeszéd igazságtalan bírója is igazságot szolgáltat, akkor mennyivel inkább az igazságos Isten! Fontos tehát, hogy mindig rá tudjunk hagyatkozni a mennyei Atya jószágára.

Az imádságban nem követelözünk, hanem a leprással együtt így szólunk: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz!” Ebben nincs semmi kényszerítés, követelőzés, hanem a gyermek szelídsége és alázata. Ha akaratoddal megegyezik; akkor segíts, szabadíts meg, gyógyíts meg. Ha azonban nem, akkor legyen úgy, ahogy Te jónak látod, ahogy Neked tetszik, ahogy az üdvösségemre válik. Elfogadok a Te kezedből mindent.

Az imaéletben továbbá fontos a hűség, a kitartás. Akkor is imádkozom, ha nem érzek semmit, ha nincs kedvem, és ha fáradt vagyok. Az imádság által, még ha észre sem veszem, de tovább él és erősödik hitem, ami éltet és mindig előre visz.

2022.10.23. – ÉVKÖZI 30. VASÁRNAP
2 Tim 4,6-8.16-18.

Szeretett Fiam!

Az én véretem nemsokára kiontják áldozatul. Eltávozásom ideje közel van. A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam.

Készen vár rám az igazság győzelmi koszorúja, amelyet az Úr, az igazságos Bíró megad nekem azon a napon. De nemcsak nekem, hanem mindenkinek, aki örömmel várja az ő eljövetelét.

Első védekezésem alkalmával senki sem állt pártomra, mindenki cserbenhagyott. Ne számítson nekik bűnül!

Ám az Úr mellém állt, és erőt öntött belém, hogy befejezzem az evangélium hirdetését, és tudomást szerezzem róla minden pogány. Így megmenekültem az oroszlán torkából.

Sőt, az Úr ezután is megszabadít minden gonosz cselvetéstől, és átment mennyei országába. Dicsőség legyen neki mindörökké! Ámen.

EGYÜTT AZ ÚRRAL...

A jó harcot harcolni: megbocsátani; újra és újra megtérni és talpra állni; ingyenesen szeretni; a fájdalmakat, igazságtalanságot békével és türelemmel tűrni...

A pályát végig futni: mindig a szem előtt lebeg a cél; az élet nem céltalan bolyongás, hanem zárandoklat a testvér felé és Isten felé; szabadon futni minden teherrel: a bűntől, a földiekhez való ragaszkodástól...

A hitet megtartani: nem kétségbeesni, nem aggodalmaskodni; hanem bízni és remélni; az egész világ és az én parányi életem is az Isten kezében van, aki mindig mindenről és mindenkiről gondoskodik... Mindezeket úgy tenni, hogy meg vagyok arról győződve, hogy az Úr szüntelenül mellém áll és erőt önt belém!

2022.10.30. – ÉVKÖZI 31. VASÁRNAP
Lk 19, 1-10.

Abban az időben Jézus Jerikó városán haladt át. Élt ott egy Zakeus nevű gazdag ember, aki a vámosok feje volt. Szerette volna látni és megismerni Jézust, de a tömeg miatt nem láthatta, mert alacsony termetű volt. Így hát előrefutott, felmászott egy vad fügefára, hogy láthassa, mert arra kellett elhaladnia.

Amikor Jézus odaért, felnézett és megszólította: „Zakeus, gyere le gyorsan, mert ma a te házában kell megszállnom.”

Erre ő sietve lejött, és örömmel fogadta Jézust. Akik ezt látták, méltatlankodva megjegyezték: »Bűnös embernél száll meg.« Zakeus azonban odaállt az Úr elé, és így szólt: „Nézd, Uram, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakit valamilyen megkárosítottam, négyannyit adok helyette.”

Jézus ezt felelte neki: „Ma üdvösség köszöntött erre a házra, hiszen ő is Ábrahám fia. Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és üdvözítse, ami elveszett.”

ZAKEUS PÉLDÁJA

Zakeus története két igazságra is rámutat: Isten nélkül nem kerek, nem teljes az életünk; valamint az Istennel való kapcsolatunkért meg kell küzdenünk.

Zakeus gazdag ember volt, a pénzével mindent el tudott érni, mindent meg tudott venni, amit csak akart. Mégsem volt teljes az élete, mert még nem fogadta be Jézust a szívébe. Az embert Isten teremtette, így végső és legmélyebb vágyait is csak Isten töltheti be teljesen. Fogadjuk be egyre inkább Jézust az életünkbe és otthonainkba!

Zakeus szeretete volna látni Jézust és meg is akarta ismerni. Azonban túl kicsi volt, és nagy tömeg vette körül. Olyan körülmények, melyek akadályozták abban, hogy vágya teljesülhessen. Ő viszont ebbe nem nyugodott bele, hanem mindent megtett azért, hogy találkozhasson Jézussal. A kényelem szeretete, a világi dolgok előbbre helyezése, a közöny, a kicsinyhitűség, a félelem és még sok más közém és Jézus közé állnak. Ha fontos számomra Jézus, akkor mindezeket legyőzve, még ma lépek felé.

Óra Krisztián atya

Nehéz kérdések-világos válaszok - online előadássorozatot indít a Szombathelyi Egyházmegye október 19-től, aktuális hit- és társadalmi kérdésekről.

Októbertől januárig előre megadott időpontokban és témákkal várjuk az érdeklődőket, ezúttal az online térben. Első alkalommal, október 19-én 18 órától dr. Székely János megyéspüspök a hiteles Krisztus-követésről tart előadást.

A bekapcsolódási linket az előadások előtt az egyházmegye online felületein tesszük közzé. Várjuk előzetes kérdéseiket az előadás témájához kapcsolódva a pasztoralis@martinus.hu címre. A feltett kérdésekre Püspök atya az előadás végén válaszol.

Útmutatás az élet dolgaiban

Gyermekeink nevelése nem egyszerű feladat. A családokat nem csak a kevés együtt töltött idő hátráltatja a kötődés kialakításában, a megfelelően gondolt viselkedési minták átadásában, hanem a gyermekekre háruló sokféle feladat, és az egyre „vonzóbb” médiavilág is. De nem vagyunk támasz nélkül. Több katolikus iskolában már sikerrel alkalmazzák a Családi Életre Nevelés programot, ami segít „helyre tenni” az alapértékeket a gyermekek életében, keresztény megközelítésben. Nagy Péter, a Pécsi Egyházmegye közoktatási munkatársa tartott előadást az egyházmegyei iskolák pedagógusainak szombathelyi tanévnyitóján: megosztotta tapasztalatait a kihívásokról, lehetőségekről, és a Pécsen kidolgozott Keresztény Életstratégia Programról. Interjú Nagy Péterrel.

A Szombathelyi Egyházmegye általános iskoláiban is bevezetik a CSÉN-t, Családi Életre Nevelés programot. A Pécsi Egyházmegyében Ön dolgozta ki és irányítja ezt a szakmai programot, aminek az alapját az a tapasztalat jelentette az Ön számára, hogy a fiataloknak igénye volt a tanuláson kívül másról, elsősorban önmagukról beszélni. Ennyire nehéz a szülőkkel, de akár egymással is kommunikálnia a mai generációnak, olyan módon megosztani az életüket valakivel, hogy az számukra jó, értékelhető, hasznos legyen?

– A korai tapasztalat, amire utaltam az előadásomban, az az volt, hogy a fiataloknak kapcsolati problémáik vannak, aminek alapja a kötődés – a valahova, valakihez tartozás. Annak idején – a rendszerváltást követő időszakban – Pécsen nagyon sok ember vesztette el a munkáját, egzisztenciák rendültek meg, akinek pedig volt lehetősége, igyekezett 2-3 állást is betölteni, hogy talpon maradjon. Az ennyire túlterhelt szülőknek – érthető módon – már nem maradt sem ideje, sem energiája, hogy a gyermekek kapcsolati igényeire odafigyeljenek. A gyermekek ugyanakkor nyitottak a világra, és mindent, ami számukra elérhető, azt igyekeznek megismerni és beépíteni saját világukba. Ez önmagában nem is baj, de ha nincs, aki útmutatást adjon jó és rossz, helyes és helytelen, biztonságos és veszélyes tekintetében, akkor olyan dolgokat is beépítenek, amik nem válnak hasznukra sem akkor, sem később, annak ellenére sem, hogy adott esetben jópofának, ártalmatlannak vagy kellemesnek tűnhet. Ez utóbbi megközelítés ugyanis nem ad jó eligazodási pontot. Elsősorban tehát nem arról van szó, hogy magáról beszélhessen – bár nyilván ez is fontos –, sokkal inkább arról, hogy kapjon egy olyan általános szemléletet, ami segíti az

eligazodást. Egy reális világképet, amiben elhelyezheti önmagát, amihez képest megalkothatja a terveit, és ami segít eligazodni a kisebb-nagyobb döntések során. Ez ugyanis többnyire hiányzik.

Az egyházi iskolák pedagógusainak tanévnyitó ünnepségén beszélt szakmai programjukról. Ebben elhangzott az is, hogy a mai szülők tulajdonképpen nem tudják mire is nevelik a gyermekeket. Ez alatt mit értett és miből látszik a nevelés hiánya a fiatalok viselkedésében, életmódjukban?

– Nyilván nem lehet általánosítani, de az elmondható, hogy jelenleg a 3. generáció nevel már úgy gyermeket, hogy nagyon sok esetben egyszerűen a szülőknek sincs mit átadnia, hiszen már ők sem kapták meg azt a filozófiai, teológiai, erkölcsi nevelést, amire a kultúránk felépült. A görög bölcsélet ismerete, a közösségben való együttélés legalapvetőbb szabályainak tisztelete – ami társadalmi szinten a római jogra, mint egyfajta „multikulturális birodalmi együttélési normára” épül –, és egy átfogó világ és emberkép – ami a mi esetünkben a kereszténység –, ugyanis nem hogy általánosan elfogadottnak, de már ismertnek sem nagyon tekinthető.

A fiatalok sok esetben már nem találkoznak közvetlenül a természet törvényeinek kompromisszumok nélküli kényszerítő erejével. Egy ember és technika által felépített és irányított mesterséges világban szocializálódnak, ami ráadásul egyre inkább átcsúszik egy mesterségesen kreált virtuális világba, az ún. „metaverzumba”, a szemlélődés és gondolkodás (a dolgok értelmezése) helyett pedig a készen kapott, azonnali válaszok világába.

Egy közösség szabályainak önmagukra való vonatkoztatása, különösen, ha az ké-

nyelmetlen vagy korlátozó jellegű, szintén nehézséget okoz, így annak tisztelete is megkérdőjeleződik. Míg régen a társadalmak és közösségek egyszerűen kiközösítették a létüket fenyegető vagy veszélyeztető egyéneket, addig ma az egyén olyan sérthetetlen jogokkal van felruházva (pontosan nem is tudva, ki által), hogy végtelenségig képes blokkolni a közösség működését. A gyermekeink ezt látják, és sok esetben ezt tartják alapértelmezettnek. Abban a pillanatban, ha a közösséghez való tartozáshoz nélkülözhetetlen szabályok és köteleességek nem biztosítanak számukra előnyt, megkérdőjelezzük azok létjogosultságát, és nem tekintik magukra nézve kötelezőnek.

Az ember- és világképről pedig szintén azt kell mondanunk, hogy az elmúlt fél évszázadban igen nagy változáson ment keresztül. Az ember lelki dimenziója teljesen ellaposodott, mondhatni elveszett. Az évtizedekig zajló „despiritualizált” oktatás és nevelés megtette hatását. Sokan elfordultak Istentől, hittől, aminek következményeként a következő generáció már az alapvető erkölcsi tartalmakat sem tudta átadni, hiszen a tapasztalat ennek létjogosultságát is relativizálta: miért legyen becsületes, ha más nem az, és még jobban is jár, miért mondjak igazat, ha engem is folyamatosan átvágnak, vagy éppen miért legyenek hűséges stb. Az anyagi világban való előrejutáshoz néha hatékonyabbnak tűnik a manipuláció, a hatalom és a pénz világához való igazodás. Hogy ez hosszú távon hogyan hat a személyiségre, nem igazán érdekli a pillanat emberét. A rendszerváltással együtt járó folyamatok, a piacok megnyitása és a fogyasztói szemlélet általánossá válása csak tovább rontott a helyzeten, végletekig húzva az ember anyagi vágyainak potméterét.

Ebben a „szellemi térben” Istenről, üdvösségről, kiengesztelődésről beszélni nem tűnik „piacképesnek”, így a szülők maguk is nehéz helyzetben vannak: anyagi vagy a kapcsolati síkon hatékony módszerekre neveljenek? S mivel a kettő élesen elválik egymástól, ráadásul az oktatási rendszer a teljesítmény alapú karrierépítést helyezi előtérbe, nagyon tudatosnak és következetesnek kell lenniük, hogy ennek a folyamatos nyomásnak ellen tudjanak tartani. Viszont ha nekik maguknak sincs kellő erkölcsi elköteleződésük, vagy egy anyagon és egyénen túlmutató horizontjuk, akkor igen nehéz pontosan meghatározniuk és következetesen követniük az értékrendet vagy irányelvet.

Szombathelyi előadásában egy fontos kutatásra, megállapításra hivatkozott, amikor azt mondta, hogy akinek a közösségi élete, kapcsolatai nincsenek rendben, az könnyebben nyúl pótszerekhez, pl. droghoz. Ugyanakkor ma azt látjuk, hogy az internet, a mobiltelefonok világában sokkal könnyebben és nagyobb számban élnek közösségi életet a fiatalok, teremtenek kapcsolatot. De ez nem elég, vagy a minősége más, mint aminek az egészséges személyiségfejlődéshez szükség van?

– A kapcsolatok minősége alapvetően más a virtuális térben. Ezt az online oktatás során nagyon sok pedagógus és szülő közvetlenül is meg tapasztalhatta, és a gyerekek is erről számoltak be. Az ember személyes jelenléte egy kapcsolatban egészen másként hat. Megkockázatom: olyan jeleket is adunk és veszünk az ilyen találkozások során, amikről fogalmunk sincs, mégis hatnak ránt. Ezt az internet, különösen pedig a közösségi felületek nem képesek közvetíteni.

A közösségi oldalak „kapcsolatait” inkább nevezném laza ismeretségnek, a gyakran nagy számok pedig eleve kizárják, hogy rendszeres vagy főleg mély és személyes kapcsolatok épüljenek. (Ez alól kivételt képez, ha amúgy is jó személyes kapcsolat ápolásáról van szó.) A fiatalok nagy része ezért is tér vissza egy idő után a kiemelt kapcsolatok esetén a személyes jelenléthez. A valódi közös élmények nem pótolhatók online kapcsolatokkal.

Mi a CSÉN lényege? Miben és hogyan nyújtanak segítséget a fiataloknak, ezeknek az óráknak a keretében? Mik a témák, amik mentén szervezik az órákat, beszélgetéseket?

– A Pécsi Egyházmegyében kidolgozott CSÉN program – egész pontosan Keresztény Életstratégia Program – lényege, hogy az ember jóllétének alapja az emberi lét két kiemelt területének egyensúlya. Ez

pedig az „anyagi dolgok” (teljesítmény, munka, tanulás, karrier, pozíció stb.) és a „normális emberi kapcsolatok” (család, barátok, közösségek, szerelem, házasság stb.). Ha ezek egyensúlya megbomlik, akkor a személyiség is egyensúlyát veszti. Ráadásul a két terület „felépítése” teljesen más, adott esetben egymással ellentétes stratégiát igényel, így az egyikben szerzett tapasztalat nem alkalmazható egy az egyben a másikban. S mivel a materiális szemlélet elsősorban az első területre koncentrál, ráadásul évtizedekig szinte csak ez számított, a másik terület céljai, stratégiai és alapigazságai szinte feledésbe merültek. Mi ezeket szeretnénk visszahozni és felmutatni, hiszen egyre több jel utal arra, hogy valami nincs rendben a kapcsolatokkal. Számtalan példa mutatja, hogy a magas értelmi intelligencia és a technika önmagában nem képes boldoggá tenni az embert. Hiába a magas társadalmi megbecsültség, a pozíció vagy a vagyon, ha a kapcsolati oldal hiányzik vagy rendezetlen. Az Életstratégia órák keretében ennek az egyensúlyi helyzetnek a kialakításához nyújtunk segítséget, s mivel az oktatási- és teljesítménykövetelések amúgy is magasak a diákoknál, mi az érzelmi, a szociális és a spirituális intelligencia fejlesztésére fordítunk kiemelt figyelmet. Az előadások, játékok, feladatok során szinte önállóan haladnak végig egy-egy gondolatmeneten, és sokszor saját maguk is megdöbbennek, hogy a logikus gondolkodás mentén egészen más következtetésre jutottak, mint ahogy azt – a foglalkozás előtt – a korábban kapott „kész válaszok” alapján feltételezték. A rendszeresen adott gyakorlati házi feladatok pedig abban segítik őket, hogy a „normális emberi kapcsolatok” építéséről hallottakat élőben is kipróbálják. Az általuk meg tapasztalt és elmondott történetek néha meglepő, máskor nagyon mély igazságokat fogalmaznak meg. A közösen felfedezett és egymással megosztott értékek áthangolják a közösséget és megváltoztatják a kapcsolatokhoz való viszonyulást. Már csak ezért is érdemes a programban jelen lenni.

A témák rendkívül változatosak. Az alapfogalmak tisztázásával indítunk, majd a személyiség felépülésén, az önismereten, a kommunikáción és vitakultúrán át jutunk el a kapcsolatépítés és a párkapcsolat lényegének taglalásáig, ami a közösségek és a szabályok jelentőségén át elvezet a legmélyebb és a személyiség lényegét leginkább érintő, legintimebb találkozásig, a szeretkezésig. Bár törekedve rá, mégis a teljesség igénye nélkül igyekszünk körüljárni minden témát, felfedezve a leghatékonyabb stratégiákat és nem kerülve az árnyoldalakat.

Mit profitálhatnak a gyerekek, a családok ezekből az órákból? Mi a cél ezekkel a foglalkozásokkal?

– A végzős diákok a program végén értékelik a foglalkozásokat téma, tartalom, valamint megvalósítás alapján, és ezek a visszajelzések egyértelműen jók. A legpozitívabb visszajelzést mégis az online oktatás során tapasztaltam meg, amikor 12-es végzős diákok a kötelező évi 5 foglalkozást követően – kis megszakítással az érettségi idejére – még további foglalkozásokat kértek, amikre nem egy esetben az udvarlójukat, barátait is meghívták. Végül 22 alkalom után köszöntünk el. A családokra gyakorolt hatást pedig jól mutatja, hogy a fiatalok lelkesedése és beszámolóit kapcsán szülők érdeklődtek az órák tartalma iránt. A foglalkozások célja tehát a magánéleti kapcsolatrendszer – „a kapcsolati mikroklima” – rendezésének, valamint új és tartalmas kapcsolatok kialakításának segítése.

Mennyire könnyű vagy nehéz a fiatalokat bevonni az órákon felmerülő kérdések megválaszolásába, amelyek Istenhez és saját magukhoz viszik közelebb őket? Mindezt úgy, hogy az egyházi iskolákba járó gyerekek egy jó része a családjában nem kapja meg a hitet. Így a minta, amit otthon lát, és amit az iskolában példaként állítunk eléjük, sok esetben ellentétben van és nem ösztönzik talán őket, hogy az általunk felkínált úton járjanak.

– Ahogy a legtöbb módszer és program, ez sem csodaszer. Nem egyszer ütközöm nagyon kemény ellenállásba, vitákba, de ez így van jól, hiszen nem is várom el, hogy a fiatalok kritika nélkül elfogadják az elhangzottakat, hiszen akkor önmagunk és a program céljának is ellentmondanék. Az sem baj, ha elsőre nem sikerül mindent megemésztetniük. Ha azonban elkezdődik egy közös gondolkodás, ha a komoly kérdésekre tudunk – néha ugyan kicsit keménynek tűnő, de – igaz válaszokat adni, és adunk időt, hogy körüljárhassák a számukra új felvetéseket, akkor nincs mitől tartanunk. Számtalan esetben kezdődött így a kapcsolatunk osztályokkal, de a rendszeres találkozások, a következetesen és logikusan egymásra épülő témák előbb-utóbb olyan tiszta egészet adnak, ami meggyőzi őket. Nem a tekintély, nem a kényszer, és ez számomra több mint reménykeltő. A fiatalok lelkében meglévő alapigények összhangban vannak a teremtet világ rendjével és a kinyilatkoztatás igazságával, csak meg kell szólni a szálakat, amik ezeket újra összekapcsolják.

Emlékezzünk!

A tavalyi évben ünnepelte a Szombathelyi Egyházmegyei Karitászt szervezete a rendszerváltozás utáni újjászerveződésének 30. évfordulóját. Egy több mint 400 oldalas, képekkel illusztrált könyvvel emlékeztek az elmúlt három évtizedre. El lehet képzelni, hogy mennyi szeretetteljes segítség történt ez idő alatt. Én csak egyetlen ilyen eseményről szeretnék megemlékezni.

20 évvel ezelőtt, 2002. július 3-án egy lengyel zarándokokkal teli autóbussz Medjugorje-ba tartva Balatonszentgyörgynél balesetet szenvedett éjjel 2 óra körül. 19-en a helyszínen meghaltak, köztük négy pap is, a többi sebesültet Keszthelyre, Zalaegerszegre, ill. a veszprémi kórházba szállították.

Édesanyám, Polgár Dezsőné, Margit akkoriban az egyházmegyei karitászt önkéntes beteglátogatójaként dolgozott a szombathelyi Markusovszky Kórházban. Még nem hallottam a balesetről, amikor anyám hívott, hogy próbáljak bemenni a kórházba, mert hoztak egy súlyos lengyel sérültet. Nem tudnak vele kommunikálni, hurcolták egyik kórházból a másikba, ugyanis azt megállapították az orvosok, hogy állkapocsműtetre van szüksége, így került végül is a szombathelyi kórházba. A személyazonosságát még nem sikerült kideríteni.

Megrendítő látvány volt a megállapíthatatlan korú, vékony, kis madártestű hölgy több bordatöréssel, eltört állkapoccsal, tele kék-zöld foltokkal, véralfutással. Amíg nagy sokára sikerült lengyel tolmácsot szereznünk, az ágya mellett ülve rendületlenül mondogattam hol németül, hol oroszul, remélve, hátha valamelyik nyelven ért, „hogyan hívnak, mondj egy telefonszámot, írd le, kérek”.

Beszélni nem tudott, közben megműtötték, szájzárát kapott, a lábát begipszelték, pokoli fájdalmai voltak.

A karitászt azonnal segítségünkre sietett, fehérenműt, fehér pólókat – amiket fel kellett vágnunk, hogy ráadhassuk –, tisztálkodási szereket kaptunk, szipókákat, hogy etetni tudjuk az infúzió kivételével. Bármilyen szükségeset kértünk, azonnal megkaptuk.

A kórház engedélyével éjjel-nappal mellette voltunk édesanyámmal váltva egymást.

Általában mozdulatlanul feküdt a „Kis Betegünk”, de a kezével gyakran tett olyan mozdulatot, mintha keresne valamit a zsebében. Gyakorlatilag egy lepedőben hozták Keszthelyről, az úti ruhái egy zacskóban voltak, amit ki kellett volna dobnunk, mert tiszta vér volt, tele fűcsomókkal és apróbb aszfaltdarabokkal. Milyen jó, hogy nem dobtam ki! Akkor erőt vettem magamon és meg-

néztem a nyári úti szoknya zsebében: egy rózsafüzér volt benne! Megkönnyeztem, ahogy elővettem és a kezébe adtam. Leírhatatlan öröm töltötte el szegényt, mert utána elvenni sem lehetett volna tőle, úgy szorította állandóan, szemmel láthatóan erőt merített belőle.

Néhány nap múlva aztán kérte a ceruzát és papírt, és felírt egy telefonszámot! Akkor már a rendőrségtől kaptunk egy mobiltelefont. Örökkévalóságnak tűnt, mire felhívtuk a számot. Andrzej, a férj jelentkezett be. Nem akarta elhinni, hogy a felesége él. Ő otthon, az észak-lengyelországi Wisznice-ben 11 éves kisláival még mindig nem tudta, hogy él-e a felesége. Hiszen név nélkül szállították egyik kórházból a másikba, sok azonos vezetéknevű volt az utasok között, az utaslista sem egészen stimmel stb.

A lengyel kormány segítette a hozzátartozók Magyarországraállításában. Andrzej már a 3. géppel jött, a repülőtérre egyenest a kórházba. A karitászt segítségével a Martineumban szállásoltuk el, édesanyámnál étkezett, akiben a hitén kívül nagy támaszra lelt.

Később „Kis Betegünk”, mint megtudtuk, Marta Jaroszewicz, azt mesélte, hogy ő is, mint annyi más ember, feltette a kérdést: miért történhetett meg mindez? És mindannyiszor arra a válasza talált, azért történt minden, hogy megtudja, mennyi jólelkű, önzetlen ember van, és milyen sokat jelent az Istenbe vetett hit, ami végül is megnyugvást adott neki.

2004-ben vállalva a hosszú autótúrat, visszajött Magyarországra, hogy köszönetet mondjon mindazoknak, akik visszasegítették az életbe. Operáló orvosa azt mondta, ilyen hálával még életében nem találkozott.

Barátságunk Martával és családjával azóta is tart. 2005-ben mi mentünk el a férjemmel Észak-Lengyelországba. Zavart volt a fogadtatásunk úgy a család, mint a barátok, ill. a plébániai közösség részéről. Hálaadó szentmisét mutatott be a plébános atya, köszönetet mondva minden magyarországi segítőnek. Alig győztük a meghívásokat, annyian szerettek volna még külön is találkozni velünk. A hála mellett óriási, rendíthetetlen hitet tapasztaltunk meg a wisznicei közösségben.

Marta a balesetkor 11 éves kislánya, Matheus azóta elvégezte a varsói egyetem informatika szakát, megnősült és egy tündéri kislánnyal örvendeztette meg családját.

2 évvel a baleset után Szombathelyen. Édesanyám, középen Marta, jobb szélén a szerző

Jóval a baleset után Martával együtt raktuk össze a szomorú események „képeit”, hiszen neki fogalma sem volt, hogy került a kórházba. Aludtak a buszon, amikor a baleset történt. A helyszínelők összeszedték a szétszóródott csomagokat, amiket aztán együtt szállítottak Lengyelországba. Marta is otthon kapta meg a teljesen

ép kézitáskáját, benne pl. a fényképezőgéppel azokkal a felvételekkel, amiket még néhány órával a baleset előtt Budapesten, a Citadellán készített legjobb barátjéről, gyermeke keresztszüleiről, és akiket már soha többé nem látott viszont. Marta Medjugorje-ba azóta sem jutott el (elsősorban azért ment volna el, hogy

hálát adjon férje gyógyulásáért), de gimnáziumi diákjait minden évben elviszi valamelyik lengyelországi Mária-kegyhelyre.

Molnárné Polgár Katalin

Marta a fiával 6 évvel a baleset után - 2008.

A népszámláláson valljuk meg, hogy katolikusok vagyunk!

2022. október 1. és november 28. között népszámlálás lesz Magyarországon. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) kampányt indít, melynek során arra buzdít minden magyar katolikust, hogy bátran vállalja vallási hovatartozását.

A népszámlálás első szakasza október 1–16. között zajlik, amikor minden Magyarországon élő személy online töltheti ki a népszámlálási kérdőívet. Aki nem él ezzel a lehetőséggel, azt október 17. és november 20. között személyesen keresik fel a számlálóbiztosok. November 21–28. között pedig a települési jegyzőknél lesz póttöltőidőszak azoknak, akik bármilyen okból korábban kimaradtak.

A népszámlálás nagyon fontos esemény nemcsak Magyarországon, de a magyar katolikusok számára is. Ezért az MKPK kampányt indít, amelynek célja, hogy minden magyar katolikust arra buzdítson, bátran vallja meg vallási hovatartozását és felelősségének teljes tudatában adjon választ a népszámlálás vonatkozó kérdéseire.

A népszámlálás 14. kérdése így hangzik: „Mi a vallása, felekezete?” A választ minden esetben csak digitális formában (a számlálóbiztosok, illetve a jegyzők is digitálisan, tableten töltik ki a kérdőívet), begépelés útján lehet megadni.

A rendszer a „katolikus” szó begépelése közben három választási lehetőséget kínál majd fel:

- a latin, azaz a római katolikus hívek ezt a lehetőséget válasszák: katolikus (római katolikus)
- a bizánci, azaz görögkatolikus hívek pedig ezt a lehetőséget válasszák: katolikus (görögkatolikus)
- akik az előző kettőhöz nem tartoznak, mert bár katolikusok, de egy másik közösséget, rítust képviselnek (pl. örmény vagy kopt katolikusok), választhatják a harmadik lehetőséget: Magyar Katolikus Egyház.

A kérdésre nem kötelező válaszolni, azonban a vallási hovatartozás identitásunk részét képezi. Az MKPK arra buzdítja az egyházmegyéket, a plébániákat, a szerzetesközösségeket, az egyházi oktatási, szociális és egészségügyi intézmények vezetőit és dolgozóit, hogy minden lehetséges

fórumon hívják fel az emberek figyelmét arra, hogy a népszámlálás alkalmával is vallják meg hitüket.

A püspöki konferencia arra buzdít mindenkit, hogy a teljesen anonim népszámlálás alkalmával bátran vallja meg hitét, Krisztushoz és az ő Egyházához tartozását.

A püspöki konferencia kampányának keretében plakát is készült, amelyen egyházi és világi személyek arcukat adva buzdítják a katolikusokat vallási identitásuk megvallására. A plakáton többek között együtt látható Erdő Péter bíboros, prímás; Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke; Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita; Böjte Csaba ferences szerzetes; Csókay András idegsebész; Rubovszky Rita, a Patrona Hungariae Iskolaközpont igazgatója; Dolhai Attila színművész; Versey Beáta, a Nyolc Boldogság Közösség szerzetese; Tóth Márton cserkész és Kuzmányi István, a Magyar Kurír főszerkesztője. A kampány során a Magyar Katolikus Egyház közösségi oldalán egyházi és világi személyek videóüzenetekben buzdítanak katolikus mivoltunk megvallására.

Ima a Szombathelyi Egyházmegyéért

Mindenható Örök Isten, áldd meg, oltalmazd, és töltsd el kegyelmeddel egyházmegyénket!

Áldd meg papjainkat, szerzeteseinket és papnövendégeinket! Add, hogy őrizték az imádság lelkiületét, és a nagylelkű, szolgáló szeretet útját járják! Add, hogy hűségesek maradjanak a kereszthordozás idején is!

Áldd meg egyházmegyénk családait! Adj a házastársaknak hitet, hűséget és őszinte szeretetet!

Áldd meg fiataljainkat! Segítsd őket, hogy növekedjenek a szív bölcsességében, az irántad és a felebarát iránti szeretetben!

Áldj meg egyházmegyénkben minden Téged követő keresztényt, és áldd meg mindazokat, akik talán még nem is tudják, de utánad vágyakoznak! Fölajánlom imádságomat, szenvedésemet, szeretetemet egyházmegyénk egész közösségéért.

Boldogságos Szűz Mária, Egyházunk Anyja – könyörögj értünk!
Szent Márton, egyházmegyénk védőszentje – könyörögj értünk!
Egyházmegyénk összes szentjei és boldogjai - könyörögjetek értünk! Amen.

Boldog Salkaházi Sára Technikum Iskolabemutató

○ **Október 12.** Szerda 16:00-17:00

○ Előzetes regisztrációhoz kötött

○ Jelentkezés:

<https://tinyurl.com/bsstechnikum>

Istenről és a világról - Hitünkről felnőtteknek

Szeptember 19-én Zalaegerszegen elkezdődött a Szombathelyi Egyházmegye kétéves, 4 féléves teológiai kurzusa. Dr. Székely János megyéspüspök a Szentírásról beszélt a Mindszenty-iskolában összegyűlt hallgatóságnak. Októberben dr. Papp Miklós erkölcsani témákról világította meg az Egyház álláspontját.

További előadások:

Liturgika - dr. Kürnyek Róbert

Időpont: November 7. 18.00 Zalaegerszeg és november 8. 18.00 Szombathely

Dogmatika - dr. Németh Norbert

Időpont: December 5. 18.00 Zalaegerszeg és december 6. 18.00 Szombathely

Helyszín:

Szombathely: Martineum Felnőttképző Akadémia

Zalaegerszeg: Mindszenty-iskola

Az előadások visszanezhetők egyházmegyénk honlapján.

Martinus
a Szombathelyi Egyházmegye havilapja
www.martinus.hu

Főszerkesztő: Molnár Péter • **Szerkesztők:** Déri Péter, Fábíán Tamás, H. Pezenhófer Brigitta, Dr. Kürnyek Róbert, Molnár Péter, Nagy Dóra, Pálinger Réka, Rónainé Magyar Krisztina
Kiadó: Martinus Könyv-és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.)
Telefon: 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu
Felelős kiadó: Dr. Perger Gyula
Nyomdai kivitelezés: Yeloprint Kft. • **ISSN 2060-145X**
Az újságban megtalálható cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.